

triskelis/triskeles/triskele - z lat. triquetrium; trojramenná *svastika/križ hákový*, ktorý v *románskom umení* symbolizoval božskú *trojjednosť*; objavil sa v rovnakom období ako štvorramenný variant, ale bol menej častý; v podobe trojitej štruktúry členené dekoratívne prvky najmä na gotických kruhových oknách (pozri *kružba*); prvky triskelisu už v keltskej ornamentike z konca 4.st.pr.Kr.; pozri *keltské umenie*, *vikinské umenie*; *list*, *trojlistok*, *Snoldelov kameň*

Starogrécky triskeles (450-430 pr.Kr.)
Keltiberský triskeles (6.st.pr.Kr.)

Keltský špirálový triskeles
Keltský triskelis (2.st.)

Nórsky triskeles (pribl. 1010)

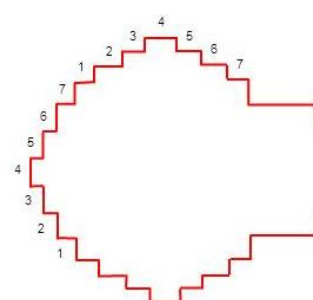
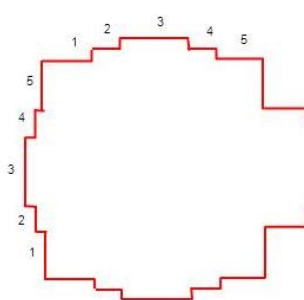
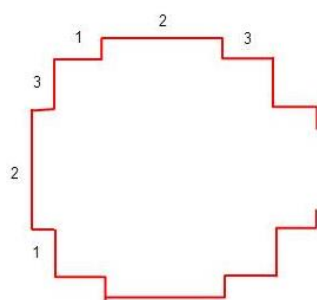

Perzský triskeles (5.st.)
Partský triskeles

Triskeles (volynský vzor veľkonočného vajíčka)

triratha - tri segmenty umiestené zo štyroch strán *indického chrámu* typu *śikhara*; pozri *pañcaratha*; *indická architektúra*, *hinduistický chrám*

triratha
pañcaratha
saptaratha

Triratna - medzinárodné budhistické spoločenstvo, predtým Priatelia západné budhistické objednávky (FWBO) ktoré sa usiluje o propagáciu budhistickej pravdy spôsobom vhodným pre moderný svet; založené vo Veľkej Británii v roku 1967; pozri *tibetské pečate*; *budhizmus*

http://en.wikipedia.org/wiki/Triratna_Buddhist_Community

emblém spoločenstva Triratna

Tristan - hrdina *keltsko-bretonských* legiend, ktorý ľúbil *Izoldu*, manželku svojho strýka, kráľa Marka

Tristán Luis - (1624); tiež Luis Rodríguez Tristan; bol španielsky maliar; narodil sa a zomrel v *Tolede*; bol asistentom *El Greca* medzi 1603 a 1607; Tristanova neskoršia práca bola ovplyvňovaná jeho majstrom; pozri *španielski maliari barokovi*

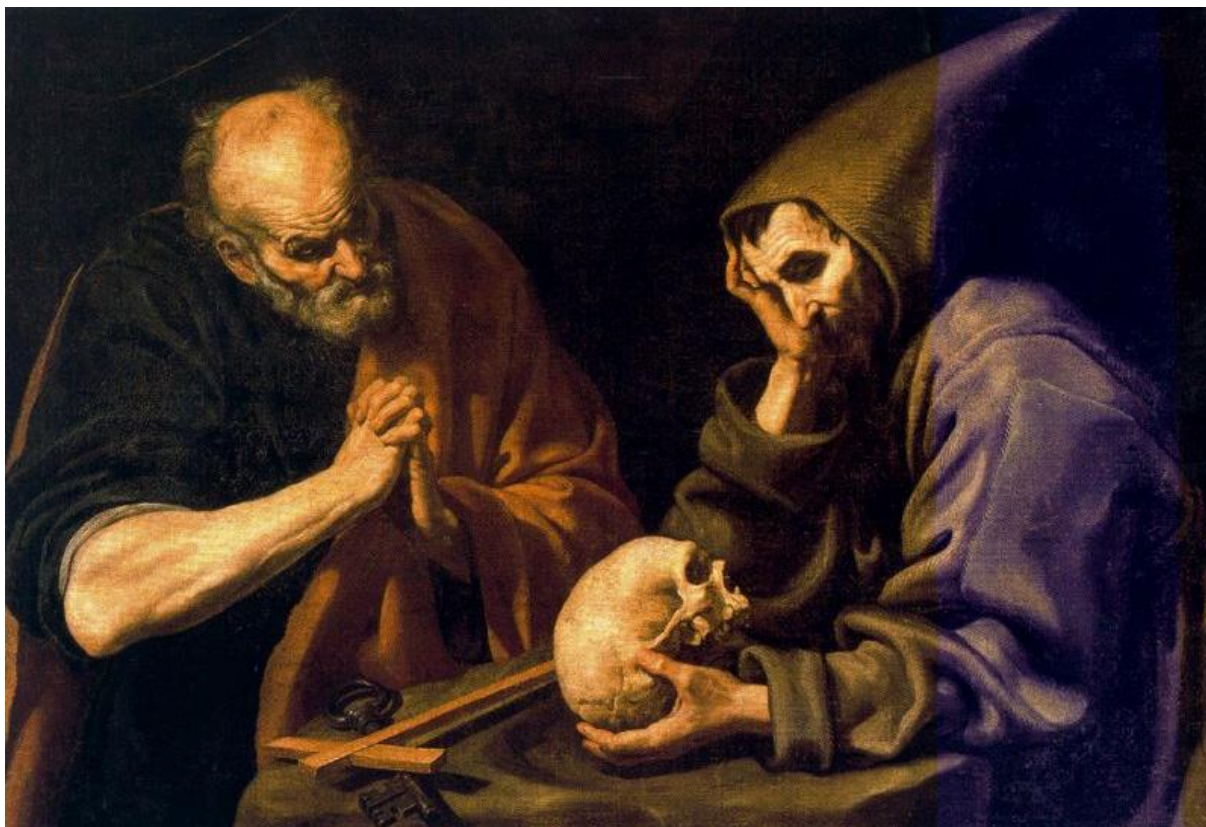
https://es.wikipedia.org/wiki/Luis_Tristán

<http://www.artclon.com/artist/luis-tristan/index.html> (prehľad diel)

<https://www.google.sk/search?q=Luis+Tristán:+San+Pedro+and+San+Francisco&espv=2&biw=1851&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CBkQsARqFQoTCKak7-u6kskCFcRMFAodCpQEog&dpr=1>

L. Tristán: Klaňanie troch kráľov (1620)

L. Tristán: Sv. Peter a sv. František (16.st.)

tritagonista - pozri *protagonista, deuteragonista, grécke antické divadlo*

Tritón, tritóni - Zamarovský: v *gréckej mytológii* syn boha *Poseidóna* (rímskeho *Neptúna*) a jeho manželky *Amfitrité*; Tritón bol obrovskej postavy a podľa starších predstáv mal ľudskú podobu, podľa neskorších a najrozšírenejších bol napoly človek a napoly ryba - delfín; zobrazovaný ako bytosť, ktorá trúbí na *mušľu*; tvorí súčasť sprievodu *Amfitrité*; jeho dcérou bola *nymfa (?) Pallada*; pozri *monštrá; ichthyokentaur/kentaurotritón*

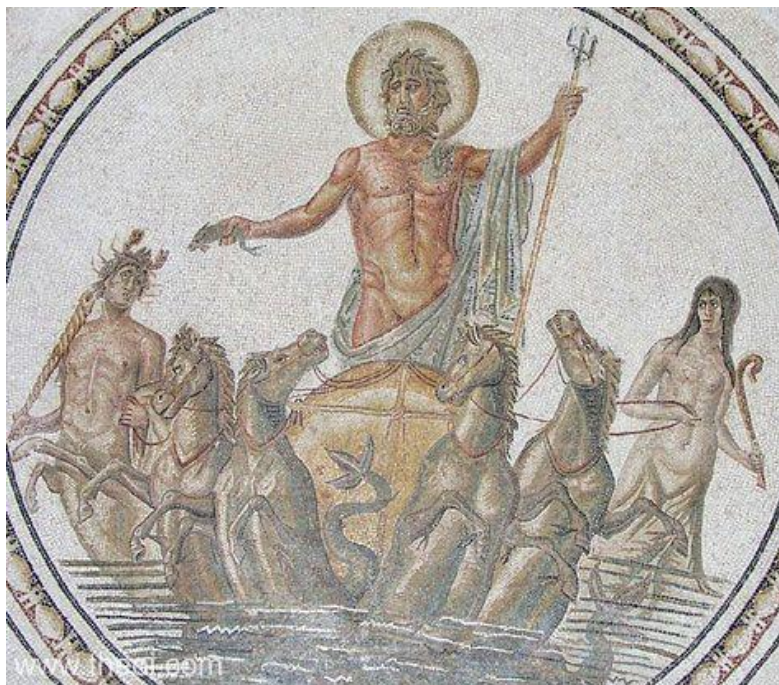
- 1.najznámejší *morskí muži/mermani*, sprievodcovia *Amfitrité*, mužské náprotivky *Nereíd*; pozri *morskí bohovia, bohovia vodní*
- 2.plastiky z *barokových a renesančných fontán* v podobe človeka-delfína
3. *Tritón*, syn *Amfitrité* a *Poseidóna (Neptúna)*

www: Triton, boh líbyjského jazera Tritonis

www v súvislosti s heslom *ichthyokentaur/kentaurotritón*: *ichthyokentauri* boli ľudia s polovičným telom *konským* alebo *levím* a chvostom *delfína*; tým sa líšili od plastik *Tritónov*, ktorí boli „iba“ polovičnými ľuďmi a delfínmi

-v období *baroka* v ornamentálnom využití dostávajú drsní mužskí tritóni ženské náprotivky; čiže sa nejedná o nereídy; podobe je tomu v prípade *satyrov (H. Aldegrevier)*

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/2971290300/in/photostream/>

Poseidón na voze ťahanom štvorzáprahom hippokampov sprevádzaný ichthyokentautom a bohyňou Aphroi a Tritónom (v spodnej časti kruhu; rímska mozaika, 2.st.)

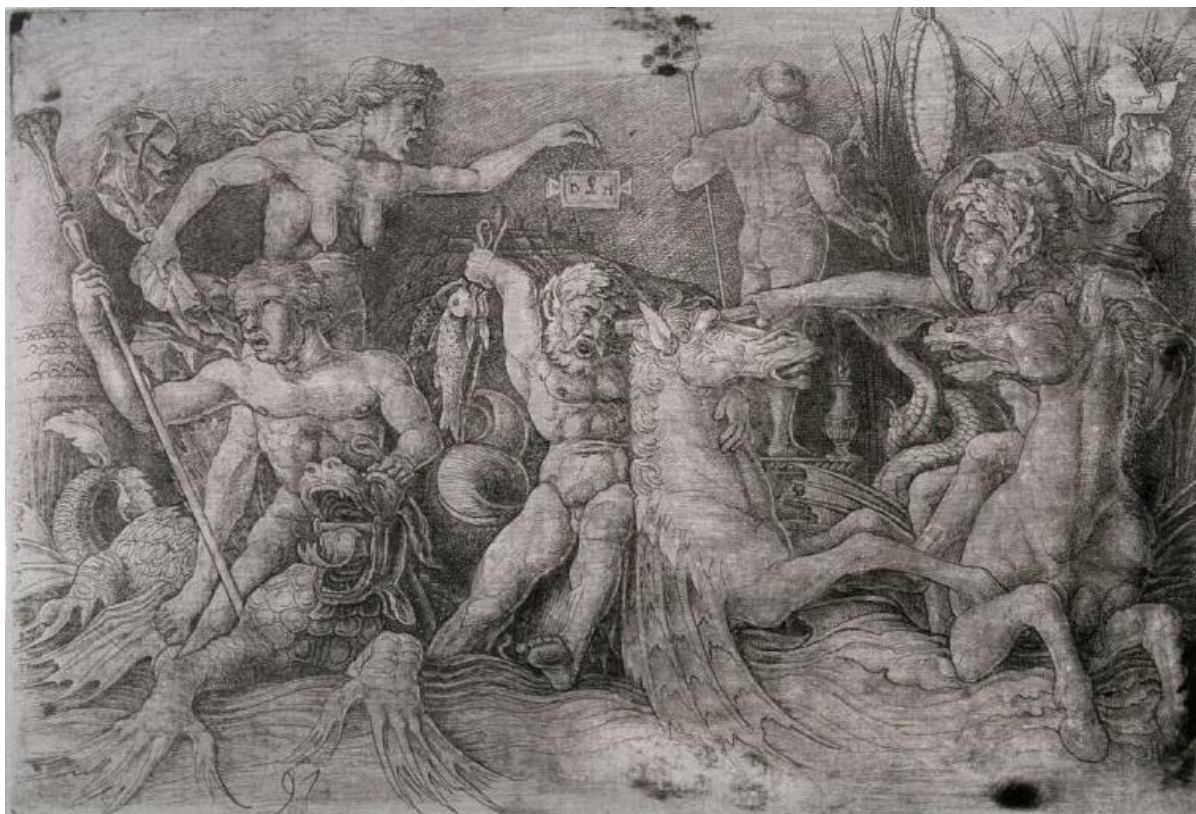
Tritón vedie okrídleného hippokampa (mozaika 2.-3.st.)

Tritón v obrou ulitou vedie leokampa (rímska mozaika)

P. di Cosimo: Tritóni a Nereídy (výrez, 1500)

D. Hopfer podľa Mantegnu: Bitka Tritónov (lept, 15.st.)

Majster JB alebo IB: Dva bojujúci Tritoni (16.st.)

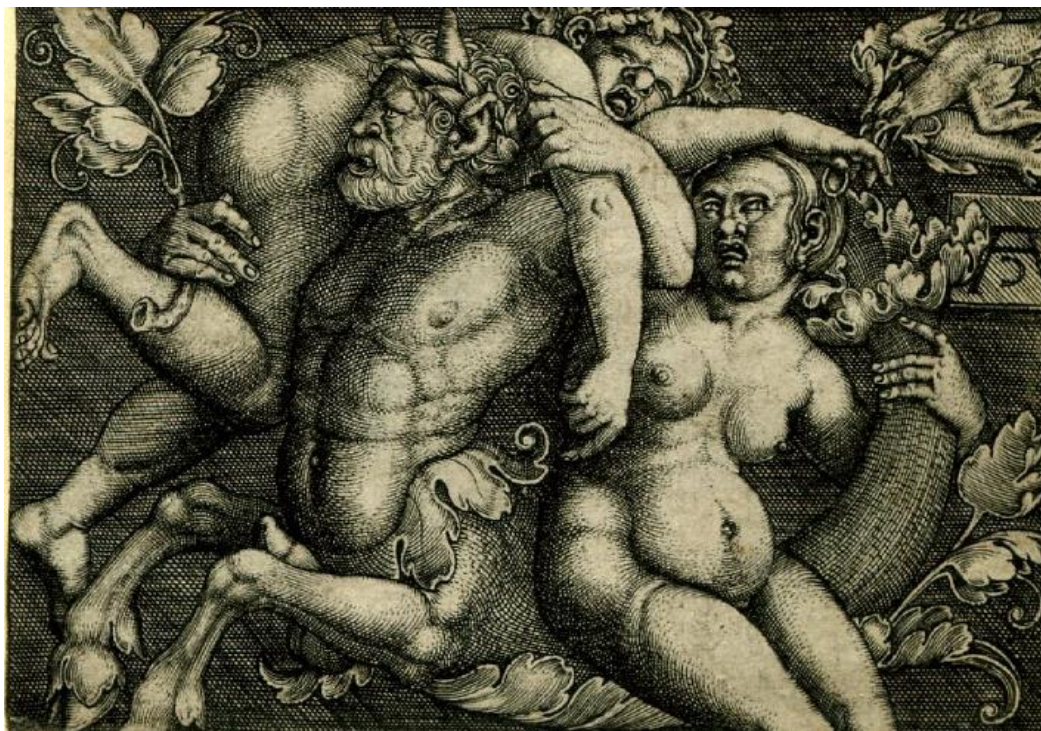
A. Claesz: Ornament s dvoma Tritónmi (rytina, 16.st.)

G. A. Maglioli: Tritón držiaci lastúru a nahé dieťa (rytina, 1580-1610)

H. Aldegrever: Groteskný ornament s maskami a dvoma tritónmi a putti (1549)

H. Aldegrever: Triton unáša muža a ženu (16.st.)

G. Bonasone: Hostina bohov mora (rytina, 16.st.)

Giambologna: Tritón (bronz, 1560-1570)

N. Salvi: Tritón a Hippokamos z Fontány di Trevi (1732-1762)

Tritón (fontána Fischweiberl, Mainz, 1942)